

Проф. др Срђан МИЛАШИНОВИЋ
Криминалистичко-полицијска академија, Београд

Доц. др Желимир Кешетовић

Кризни менаџмент

Криза, кризе, настанак, произвођење, трајање и управљање кризама, на својеврстан начин стања су која прате развој човечанства од његових почетака, односно од онога ступња када је човечанство добило назив цивилизација, ма шта то у прадавно време значило. Наравно, у савремено доба, све оно шта подводимо под кризе и управљање кризом (кризама), константа је и на микро и на макро тачкама како у сваком друштву (држави) појединачно, тако и на регионалним аренама, континентима па и целој кугли земаљској. Нема кризе *per se*, дакле кризе *за себе* или кризе *по себи*, нити криза може имати *робинзонски карактер*. То је, као уосталом и у свим друштвеним збивањима, вечна игра узрока и последице и то по непревазиђеној схеми када *узрок X* производи *последницу Y* а та *последница Y* постаје *узроком новој последници Z*, та последица постаје узроком новој последици, итд. Дакле, спирала се развија, перпетуира.

Свака криза је друштвена, тангира друштво, појединца у друштву, али јој извориште не мора бити људско, но људи је морају препознати, спознати, на њу реаговати и с њом живети. При том, кризу би требало тако габаритирати да не изазива уништавање, односно да не постане или остане коначни армегедонски уништавајући фатум човека, његове друштвене и природне средине, његовог микрокосмичког битка.

Желимир Кешетовић, аутор уџбеника „Кризни менаџмент“ прихватио се изузетно захтевног пројекта: расправљати о кризи (кризама), узрочно-последичним аспектима тог друштвеног феномена, али и о друштвеној акцији и реакцији која има своје веома јасно профилисане субјекте, а то су институције које су позване, обавезне, али и ситуационо принуђене да реагују на све оно што јесте криза, како је настала, како ће се развијати, како је контролисати, елиминисати или амортизовати њене ефекте.

Уџбеник је обима 302 стране. Подељен је у пет поглавља основног текста, након чега следи један прилог – преглед корисних Интернет сајтова. У *првом поглављу*, аутор се бави теоријским концептом кризе. *Друго поглавље* односи се на кризни менаџмент. По сасвим логичком редоследу, посматрајући целину и њене саставне делове, у *трећем поглављу*, аутор је ситуирао расправу о кризним комуницирању. *Четврто поглавље* посвећено је наднационалном нивоу кризног менаџмента, а у

петом су приказани системи кризног менаџмента у две развијене европске земље – Уједињеном Краљевству Велике Британије и Северне Ирске и Краљевини Шведској, једној земљи у транзицији – Бугарској, и, најзад, у Србији.

Ваља нагласити, да свако од наведених поглавља обухвата низ потпоглавља од којих, без икакве сумње, већина може бити (па и заслужују да буду) предмет посебних опсервацијских захвата као засебни уџбеници или мини студије за уже стручно и најширу читалачку публику. Независно од тога, аутор је успео у основној намери да овако обимну и овако разуђену проблематику на коректан, јасан и едукативан начин систематизује, заокружи и представи будућим корисницима различитих занимања и различитих нивоа образовања. У том смислу, свакако и првенствено мислим на студентску популацију, али и на стручњаке у свеколиким институцијама безбедности од локалног, преко регионалног, државног, до међународног нивоа, те у другим структурама које имају институционалан или ванинституционалан карактер, а на више или мање специфичне начине (с обзиром на друштвену позиционираниост) кореспондирају или као објект или као субјект онога што именујемо кризом и одговорима на кризу. Сам наслов уџбеника не сугерише овако широк обухват и начин анализе те презентације све сложености феномена криза и кризног менаџмента.

Стил аутора је јасан и концизан, а излагање је праћено табелама, сликама, шемама и графиконима, као и примерима из праксе, што свакако олакшава студентима разумевање и савлађивање градива. У изради уџбеника, аутор је користио веома релевантну литературу и изворе. Тај сепарат овог уџбеника има запажену вредност. То је својеврстан библиографски захват који корисника може упутити на све оно шта је данас значајно с аспекта људске умности у области криза и кризног менаџмента. Имајући изнето у виду, верујем да ће уџбеник поред своје основне – едукативне намене, користити и стручној и научној јавности.